

УПУТСТВО

**о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских
пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ
електронским путем**

(Пречишћени текст)

Сарајево, мај 2022. године

На основу члана 2.9 став (1) тачка 2., а у вези са чланом 3.15 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20104, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 и 41/20) и члана 18. Пословника Централне изборне комисије Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 29/18 и 25/20), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 20. сједници одржаној дана 03.05.2024. године донијела

УПУТСТВО

о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем (Пречишћени текст)

ГЛАВА I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Упутством о поступку, слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем (у даљњем тексту: Упутство) прописује се поступак и начин отварања корисничког налога и начин регистрације и пријаве за кориштење он-лине портала за бираче изван БиХ, подношење захтјева, унос података и прилагање документације, поступак обраде захтјева и података корисника, начин обавјештавања корисника о свим аспектима процеса, поступак архивирања захтјева и података, брисање података и документације по захтјеву корисника, изглед и садржај образаца захтјева држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ, те начин заштите електронских пријава и докумената за гласање изван Босне и Херцеговине.

Члан 2. (Дефиниције)

У смислу овог Упутства, наведени појмови имају сљедеће значење:

- а) **„е-Избори“** подразумјева Он-лине портал путем којег се приступа сервису за кориштење електронских услуга које пружа Централна изборна комисија БиХ за кориснике изван БиХ.
- б) **„Корисник електронских услуга“** (у даљем тексту: корисник) подразумјева држављанина Босне и Херцеговине, који користи е-Избори на начин прописан овим Упутством,
- в) **„Апликација за упис бирача изван БиХ“** подразумјева апликацију на е-Избори путем које се пријава за гласање изван БиХ доставља Централној изборној комисији БиХ
- г) **„Подносилац пријаве“** подразумјева држављанина Босне и Херцеговине који је Централној изборној комисији БиХ поднио пријаву за гласање изван БиХ.
- д) **„Документација“** подразумјева податке и документе које корисник достави електронским путем (у даљњем тексту: „е-Документација“)

- f) „Бирач“ подразумјева држављанина Босне и Херцеговине уписаног у Централни бирачки списак у складу са Изборним законом БиХ.

ГЛАВА II. КОРИСНИЧКИ НАЛОГ И ПРИЈАВА НА Е-ИЗБОРИ

Члан 3. (Кориснички налог за е-Избори)

- (1) Држављанин Босне и Херцеговине који је уписан у Централни бирачки списак, да би поднио захтјев за гласање изван Босне и Херцеговине електронски, путем портала непходно је да отвори кориснички налог на е-Избори, изврши тражене потврде, прихвати постављене услове, те да пристане на услове кориштења, правила приватности и обраду података од стране Централне изборне комисије БиХ након чега уноси слједеће податке:
- a) Име
 - b) Презиме
 - c) Јединствени матични број –ЈМБ,
 - d) Е-маил адресу и
 - e) Контакт телефон.
- (2) Након уноса података из става (1) овог Упутства, врши се аутоматска провјера:
- a) да ли су унесени сви тражени подаци,
 - b) да ли је корисник са унесеним подацима уписан у Централни бирачки списак,
 - c) да ли већ постоји корисник налога са унесеним подацима и
 - d) да ли је већ кориштена унесена е-маил адреса за отварање налога од стране другог корисника.
- (3) Корисник је дужан да унесе све податке из става (1) овог члана, те уколико није унио тачно податке или унесени подаци нису потпуни, омогућава се исправка и допуна података.
- (4) Уколико и након поступка допуне или исправке нетачно унесених података корисник не може извршити отварање налога на е-Избори, корисник се упућује да се обрати Централној изборној комисији БиХ за детаљне провјере и помоћ за регистрацију на портал.
- (5) Корисник може користити само једном и за једну пријаву е-маил адресу за отварање налога на е-Избори. Уколико је е-маил адреса већ кориштена за пријаву путем е-Избори, корисник је дужан измјенити и доставити нову е –маил адресу како би се регистровао на е-Избори.
- (6) Након испуњења услова из става (2) овог члана, бирачу се доставља е-маил за потврду корисничког налога који садржи одговарајуће упутство и приступне шифре које је бирач дужан потврдити у року од 15 минута од времена пријема потврдног е-маила.
- (7) Уколико бирач не изврши потврду е-маил у року наведеном у ставу (6) овог Упутства, унесени подаци се бришу.

Члан 4.

(Поступак у случају немогућности отварања налога на е-Избори)

- (1) Кориснику код кога је провјером у складу са чланом 3. став (2) тачка б) овог Упутства, утврђено да није уписан у Централни бирачки списак, омогућава се подношење захтјева Централној изборној комисији БиХ за упис у Централни бирачки списак са детаљним упутама о начину, поступку и документацији која се доставља за упис бирача у Централни бирачки списак.
- (2) Корисник који већ има налог на е-Избори са подацима који су унесени, упућује се да изврши пријаву на е-Избори односно да контактира Централну изборну комисију БиХ с циљем додатних провјера приступних података или утврђивање тачног идентитета, уколико се ради о покушају вишеструке пријаве.

Члан 5.

(Пријава на е-Избори)

- (1) Корисник приступа е-Избори, на основу достављених приступних података од стране Централне изборне комисије БиХ, након отварања налога утврђеног у члану 3. овог Упутства, у периоду који Централна изборна комисија БиХ утврди као рок за подношење захтјева за упис бирача који гласају изван БиХ.
- (2) Прва пријава на е-Избори захтјева од корисника промјену приступне шифре коју је корисник дужан измјенити, те креирати нову шифру у складу са препорукама за сигурне шифре (користити минимални број знакова и комбинацију малих и великих слова, бројева и специјалних знакова).
- (3) Шифру и приступне податке корисник је дужан чувати и користити у за то предвиђену сврху, те је забрањено давање, дјелење или покушај злоупотребе приступних података.

Члан 6.

(Поступак у случају немогућности пријаве на е-Избори)

- (1) Корисник који не може да изврши пријаву на е-Избори врши провјеру:
 - а) да ли је отворио налог за приступ е-Избори у складу са чланом 3. овог Упутства,
 - б) да ли је исправно унио приступне податке и
 - с) да ли је рок за пријаву почео или је завршен.
- (2) Уколико корисник и након извршених провјера из става (1) овог члана, није у могућности да се пријави, обраћа се Централној изборној комисији БиХ захтјевом за подршку путем е-маила, телефона или на други погодан начин који садржи основне податке о кориснику и опису проблема.

ГЛАВА III. ПОДНОШЕЊЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПРИЈАВЕ И ДОКУМЕНТИ ЗА УПИС БИРАЧА ЗА ГЛАСАЊЕ ИЗВАН БИХ

Члан 7. (Подношење пријаве за гласање изван БиХ)

- (1) Бирач подноси пријаву у Апликацији за упис бирача изван БиХ путем Е-избори, попуњавањем података или избором већ дефинисаних података у форми образац пријаве која садржи следеће податке:
 - a) Јединствени матични број –ЈМБ,
 - b) Презиме и име,
 - c) Име једног родитеља,
 - d) Пол,
 - e) Датум рођења,
 - f) Статус у којем борави у иностранству привремени боравак или избјегло лице,
 - g) Начин гласања (Гласања путем поште или гласање у ДКП БиХ),
 - h) Држава и град у којем се налази ДКП БиХ,
 - i) Адреса боравка у иностранству,
 - j) Град боравка у иностранству,
 - k) Поштански број,
 - l) Контакт телефон у иностранству,
 - m) Ентитетска опција за бираче из Брчко дистрикта БиХ,
 - n) Датум подношења пријаве,
 - o) QR код и
 - p) Ознака броја захтјева.
- (2) Подаци из тачке а), б), ц), д) и е) став (1) се аутоматски преузимају у Апликацију за упис бирача изван БиХ из евиденције Централног бирачког списка и измјена истих од стране бирача могућа је у складу са прописима којима је регулисана наведена материја од стране надлежног органа..
- (3) Податке из става (1) тачке ф), г), х) и м) бирач уноси избором између понуђених опција, а податке из тачке х), и), ј), к) и л) бирач уноси у Апликацију за упис бирача изван БиХ.
- (4) Подаци из става (1) тачке н), о) и п) се аутоматски генеришу у Апликацији за упис бирача изван БиХ.
- (5) Унос свих података из става (1) је обавезан, осим податка из тачке х) који зависи од изабране опције начина гласања.
- (6) Након попуњавања форме, бирач је дужан одштампати образац пријаве, провјерити податке у обрасцу и исти својеручно потписати идентично потпису на идентификационом документу.

Члан 8.
(Прилагање Е- документације)

- (1) Да би пријава бирача за гласање изван БиХ била потпуна, бирач је дужан појединачно приложити (уплоадовати) путем Апликације за упис бирача изван БиХ фотографисане или у другом погодном електронском формату сљедеће документе:
- a) Доказ о идентитету,
 - b) Доказ о тачној адреси у иностранству за бираче који гласају путем поште и
 - c) Својеручно потписан пријавни образац **електронске пријаве**.
- (2) Уколико пријава не буде поднесена на начин и по поступку утврђеном став (1) овог члана, Централна изборна комисија БиХ е-маилом одређује подносиоцу пријаве рок за отклањање утврђених недостатака.
- (3) Подносилац пријаве који не поступи и не отклони недостатак у року одређеном ставом (2) овог члана, остат ће уписан у Централни бирачки списак за гласање у Босни и Херцеговини.

Члан 9.
(Доказ о идентитету)

- (1) Вјеродостојан доказ о идентитету за бирача који привремено борави изван БиХ у смислу члана 3.15 Изборног закона БиХ, сматра се приложен важећи један од сљедећих докумената:
- a) фотографисана, скенирана или у другом електронском формату снимљена лична карта БиХ – обје стране или
 - b) фотографисан, скениран или у другом електронском формату снимљен пасош – дио са подацима и сликом или
 - ц) фотографисана, скенирана или у другом електронском формату снимљена возачка дозвола БиХ-обје стране возачке дозволе БиХ.
- (2) Избјегла лица поред доказа о идентитету из става (1) овог члана, могу приложити, копију важеће исправе са фотографијом, издате од земље домаћина или избјеглички картон издат од земље домаћина или друге међународне организације.

Члан 10.
(Доказ о тачној адреси у иностранству)

Вјеродостојан доказ о тачној адреси у иностранству бирача у смислу члана 3.15 став (1) Изборног закона БиХ, за бираче који ће гласати путем поште, сматра се документ о тачној адреси у иностранству издат од надлежног органа или важећи лични документ издат од земље домаћина који садржи тачну адресу боравишта у иностранству.

Члан 11.
(Измјена података и допуњавање пријаве)

- (1) Измјену података у поднесеној електронској пријави и допуњавање приложене документације бирач може вршити у роковима које утврди Централна изборна комисија БиХ искључиво путем Апликације за упис бирача изван БиХ.

- (2) О свакој измјени података у пријави или допуни документације води се евиденција, те се бирач обавјештава путем е-маила.

GLAVA IV. ПОХРАНА И ОБРАДА ПРИЈАВЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ГЛАСАЊЕ ИЗВАН БИХ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ ИЛИ ПУТЕМ ТЕЛЕФАКСА

Члан 12.

(Похрана електронских пријава и документације)

- (1) Пријаве за гласање изван БиХ и електронски документи поднесени путем Апликације за упис бирача изван БиХ похрањују се у информатички систем Централне изборне комисије БиХ у одговарајућем електронском формату, погодном за обраду, преглед и штампање са одговарајућим генерисаним називом који садржи број захтјева и врсту документа.
- (2) Након похрањивања података и е-Документације захтјев добија статус: „У обради“.
- (3) Приложени обрасци пријава за гласање изван БиХ са документацијом поднесеном путем Апликације за упис бирача изван БиХ, штампају се у Централној изборној комисији БиХ и достављају на даљу обраду.

Члан 13.

(Обрада пријава и електронске документације)

- (1) Обрада пријаве и Е-документације обухвата сљедеће радње од стране Централне изборне комисије БиХ:
- a) Преглед пријава са статусом: „У обради“;
 - b) Преглед приложеног пријавног обрасца,
 - c) Преглед приложеног доказа о идентитету и
 - d) Преглед приложеног доказа о боравишту у иностранству.
- (2) Након приступа појединачној пријави и документацији која има статус: „У обради“ врше се провјере исправности приложене Е-документације отварањем и визуелним прегледом који обухвата:
- a) За пријавни образац:
 - 1) Да ли је приложен комплетан и прописани пријавни образац
 - 2) Да ли пријавни образац гласи на подносиоца пријавног обрасца и
 - 3) Да ли је пријавни образац потписан.
 - b) За доказ о идентитету:
 - 1) Да ли је приложена комплетна копија документа,
 - 2) Да ли документ гласи на подносиоца пријаве,
 - 3) Да ли је приложен одговарајући документ из члана 9. овог Упутства и
 - 4) Да ли је приложени документ важећи.
 - c) За доказ о тачној адреси у иностранству за бираче који гласају путем поште:

- 1) Да ли је приложена комплетна копија документа,
 - 2) Да ли документ гласи на подносиоца пријаве,
 - 3) Да ли је приложен одговарајући документ из члана 10. овог Упутства и
 - 4) Да ли је адреса боравка у пријави и документу идентична.
- (3) Након што је извршеним провјерама утврђено да пријава и документација испуњава све услове из става (2) овог члана, статус пријаве се мјења у: *„Пријава испуњава услове“*.
- (4) О промјени статуса пријаве иза става (3) овог члана, подносилац се обавјештава путем Апликације за упис бирача изван БиХ и е-маила.

Члан 14.

(Евидентирање пријава и Е-документације која има недостатке)

- (1) Пријаве и Е-документација за које се током провјера утврди да имају недостатке путем Апликације за упис бирача изван БиХ уноси се разлог и врста недостатка на сљедећи начин:
- a) За пријавни образац:
 - 1) Код којег није приложен комплетан и прописани пријавни образац уноси се разлог: *„Пријавни образац није исправан“*,
 - 2) За пријавни образац који гласи на другог подносиоца уноси се разлог: *„Пријавни образац не одговара приложеним доказима“* и
 - 3) За пријавни образац који није потписан уноси се разлог: *„Пријавни образац није потписан“*.
 - b) За доказ о идентитету:
 - 1) Код које није приложена комплетна копија документа, уноси се разлог: *„Доказ о идентитету није комплетан“*,
 - 2) За документ који не гласи на подносиоца пријаве уноси се разлог: *„Доказ о идентитету гласи на другу особу“*,
 - 3) За документ који није одговарајући из члана 9. овог Упутства уноси се разлог: *„Доказ о идентитету није исправан“* и
 - 4) За приложену копију документа који није важећи уноси се разлог: *„Доказ о идентитету није важећи“*.
 - c) За доказ о тачној адреси у иностранству за бираче који гласају путем поште:
 - 1) Код које није приложена комплетна копија документа уноси се разлог: *„Доказ боравишта у иностранству није комплетан“*,
 - 2) За документ који не гласи на подносиоца пријаве уноси се разлог: *„Доказ боравишта гласи на другу особу“*,
 - 3) За документ који није одговарајући из члана 10. овог Упутства, уноси се разлог *„Доказ боравишта у иностранству није исправан“* и
 - 4) За документ код којег није одговарајућа адреса боравка у пријави и документу, уноси се разлог: *„Доказ о адреси боравишта у иностранству није идентичан адреси унесеној у пријавни образац“*.
- (2) Након уношења разлога из става (1) овог члана, статус пријаве се мјења у: *„Пријава не испуњава услове“*.

- (3) О промјени статуса пријаве из става (2) овог члана, подносилац се обавјештава путем Апликације за упис бирача изван БиХ и е-маила.
- (4) Допуњавање пријаве и Е-документације, односно отклањање недостатка, подносилац пријаве може извршити у року од седам (7) дана од дана доставе обавјести Централне изборне комисије БиХ путем Апликације за упис бирача изван БиХ.

Члан 15.

(Унос и обрада пријаве за гласање путем телефакса)

- (1) Пријавни образац за гласање изван БиХ и копије доказа о идентитету и доказа о боравишту достављени путем телефакса, након пријема уносе се од стране Централне изборне комисије БиХ у Апликацију за упис бирача изван БиХ.
- (2) Да би унос био извршен, у Апликацији за упис бирача изван БиХ врше се провјере:
 - a) Да ли је подносилац пријавног обрасца уписан у Централни бирачки списак,
 - b) Да ли је подносилац већ поднио захтјев путем Апликације за упис бирача изван БиХ,
 - c) Да ли је пријавни образац потпуно попуњен и својеручно потписан,
 - d) Да ли је копија доказа о идентитету достављена и
 - e) Да ли је копија доказа о тачној адреси у иностранству за бираче који гласају путем поште достављена.
- (3) Уколико су испуњени услови из става (2) овог члана, пријавни образац и документација се уноси и обрађује од стране Централне изборне комисије БиХ на начин и по поступку утврђеном у Поглављу ИИИ. Подношење пријаве за упис бирача за гласање изван БиХ електронским путем и овом Поглављу.
- (4) Пријаве које не испуњавају услове утврђене у ставу (2) овог члана, се уносе на Апликацију за упис бирача изван БиХ, а Централна изборна комисија БиХ подносиоца пријаве обавјештава о недостатку и роковима за отклањање недостатка на погодан начин.
- (5) Подносилац пријаве који не отклони недостатак у року одређеном ставом (4) овог члана, остат ће уписан у Централни бирачки списак за гласање у Босни и Херцеговини.

ГЛАВА V. ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И ОБАВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 16.

(Извјештавање)

- (1) Извјештај о броју достављених и обрађених пријава, Централној изборној комисија БиХ доставља се најмање једном седмично, а по потреби и дневно.
- (2) Након истека рокова утврђених за подношење и обраду пријава Централној изборној комисији БиХ доставља се коначни извјештај на основу којег Централна изборна комисија БиХ доноси одлуку о утврђивању извода за гласање изван БиХ и одлуку о одбијању пријава за гласање изван БиХ.
- (3) Коначни Извјештај из става (2) овог члана, садржи сљедеће табеларне податке:

- a) Број пријава које испуњавају услове груписане по основним изборним јединицама,
- b) Број пријава које испуњавају услове груписане по држави боравка у иностранству,
- c) Број пријава које испуњавају услове груписане по ДКП,
- d) Број пријава које не испуњавају услове груписане према разлогу неиспуњавања услова и
- e) Појединачни преглед свих бирача који не испуњавају услове за упис за гласање изван БиХ који садржи податке: име презиме подносиоца пријаве, име једног родитеља, година рођења, држава изван БиХ која је наведена у пријави, разлог неиспуњавања пријаве за упис изван БиХ.

Члан 17. (Обавјештавање)

- (1) Централна изборна комисија БиХ, регистрованог корисника на е-Избори путем е-маила, обавјештава о свим релевантним информацијама везаним за процес пријаве за гласање изван БиХ.
- (2) Обавјештење из става (1) овог члана, доставља се аутоматски, путем е-маила.
- (3) За обавјештења из става (1) овог члана, релевантно је вријеме евидентирано у бази података е-Избори.

ГЛАВА VI. ПОСТУПАЊЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПОДАЦИМА

Члан 18. (Електронски подаци)

- (1) Централна изборна комисија БиХ након окончања процеса уписа бирача за гласање изван Босне и Херцеговине, бирачима чија пријава испуњава услове за гласање изван БиХ у Централном бирачком списку, бирачка опција се мјења на гласање поштом или у ДКП БиХ.
- (2) Електронски подаци о бирачима који гласају изван БиХ у погодном формату, достављају се добављачу за израду и паковање гласачких пакета.

ГЛАВА VII. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Члан 19. (Права и обавезе подносиоца)

- (1) Подносилац пријаве има обавезу да прихвати услове кориштења е-Избори и да сагласност на обраду личних података.
- (2) Подносилац пријаве има право да буде упознат са статусом поднесене пријаве.
- (3) Подносилац пријаве има право да поднесе захтјев за уклањање свих података и документације из Апликације за упис бирача изван БиХ.

- (4) Подносилац пријаве је дужан да унесе све захтјеване податке и приложи потпуну Е-документацију.
- (5) Подносилац пријаве одговоран је за вјеродостојност података које наводи у пријави и које подноси, уз пријаву.

Члан 20.

(Поступак по пријави и заштита електронских пријава и докумената)

- (1) Централна изборна комисија БиХ је обавезна да подносиоцу пријаве потврди пријем пријаве путем е-маила.
- (2) Централна изборна комисија БиХ је обавезна да се стара о повјерљивости података садржаних у достављеној пријави путем Апликацију за упис бирача изван БиХ.
- (3) Централна изборна комисије БиХ има право да све достављене податке и Е-документацију обрађује кроз посебно развијену апликацију за бираче који гласају изван БиХ и врши провјере у складу са законом.
- (4) Централна изборна комисија БиХ је обавезна да по захтјеву подносиоца пријаве уклони све податке и електронске документе који се налазе у Апликацији за упис бирача изван БиХ.

Члан 20а.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом Упутству, наведене у једном роду, без дискриминације се односе и на мушки и на женски род.

ПОГЛАВЉЕ VIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

(Техничко упутство)

Централна изборна комисија БиХ ће, у складу са одредбама овог Упутства, сачинити Техничко упутство за кориснике е-Избори и Апликације за упис бирача изван БиХ, у вези са начином подношења пријаве и путем званичне интернет странице и е-Избори упознати кориснике

Члан 22.

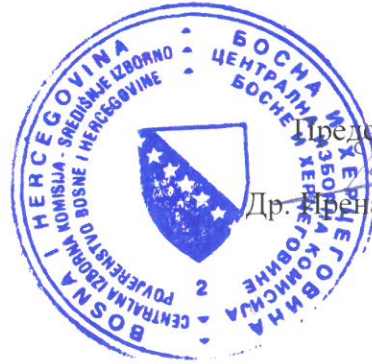
(Прописи обухваћени Упутством)

Ово Упутство обухвата Упутство о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем ("Службени гласник БиХ", број 27/22) и Упутство о измјени и допунама Упутства о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем број: 05-1-02-2-598-1/24 од 03.05.2024. године.

Члан 23.
(Објављивање)

Ово Упутство објавиће се у “Службеном гласнику БиХ”, “Службеним новинама ФБиХ”, “Службеном гласнику РС”, “Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ” и на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.избори.ба.

Број: 05-1-02-2-600-1/24
Датум: 03.05.2024. године

Председница
Др. Ирена Хаџиабдић